

[Edvard Sørensen.]

igen er blevet mere normale, og naar Sydslesvigerne har faaet Tid og Ro til at tænke sig om, maatte ønske, at deres Landsdel kom til Danmark, fordi de folkeligt og nationalt følte sig knyttet til os, vil jeg med Glæde tage mod det."

Og dette Standpunkt blev igen pointeret under Forhandlingerne forud for Folketingets Beslutning af 9. Juli 1946 og under selve Debatten i Folketinget efter Udenrigsminister Gustav Rasmussens Redegørelse for Udviklingen i Sydslesvig. Den Beslutning, som blev Følgen af de Forhandlinger, der blev ført, har som bekendt følgende Ordlyd:

„Idet Folketinget tager Udenrigsministerens Redegørelse til Efterretning, beslutter Tinget at tilsige Regeringen sin Støtte til den Politik, som paa Selvbestemmelsesrettens Grund har til Formaal:

1) at sikre den dansksindede Del af Sydslesvigs Befolkning, der er i stigende Vækst, almindelige borgerlige og demokratiske Rettigheder, derunder Adgang til fri kulturel og politisk Livsførelse paa lige Fod med den øvrige i Landsdelen hjemmehørende Befolkning, saaledes at den fredelige nationale Kappestrid mellem Dansk og Tysk kan finde Sted under lige og betryggende Vilkaar,

2) at søge Flygtningene fjernet fra Sydslesvig ved fortsat at henlede de paa-gældende allierede Magters Opmærksomhed paa de Farer, som Anbringelsen af store Mængder hjemstavnsfremmede Flygtninge i Sydslesvig medfører, dels for det danske Befolkningselements fremtidige Bestaaen, dels for en fri og fredelig Udvikling i dette Grænseomraade og derigennem ogsaa for den danske Grænses nationale Sikkerhed, og

3) i Tilslutning til allerede stedfundne Henvendelser til allierede Magter at opnaa Adgang for Danmark til under kommende internationale Forhandlinger at varetage de nationale danske Interesser, som er knyttet til den fremtidige Ordning af Forholdene i Sydslesvig."

Ved disse Forhandlinger havde Venstre for sit Vedkommende og Regeringen ønsket, at det skulde paa et vist Omraade have været forment anderledes. Det, vi ønskede, at der skulde have været givet Udtryk for — og det viser ogsaa, at vi stadig har fulgt den samme Linie fra Venstres Side —, er dette, som lyder saadan:

„Der har siden Tysklands Kapitulation været en Bevægelse blandt den i Sydslesvig hjemmehørende Befolkning for Tilslutning til Danmark og Danskheden

i større Omfang end før. Det kan ikke anses for udelukket, at denne Udvikling ad Aare kan gøre et Krav om Folkeafstemning i Sydslesvig berettiget. Skulde en Folkeafstemning under betryggende Vilkaar efter Forløbet af en længere Aarrække vise klart Flertal i Sydslesvig eller Dele deraf for Tilslutning til Danmark ud fra en fast folkelig og national Overbevisning, vil i Kraft af Selvbestemmelsesretten Spørgsmaalet om en Ændring af Grænsen kunne blive aktuelt, idet Konsekvensen af en saadan Afstemning maatte være, at de Omraader i Sydslesvig, som viste klart dansk Flertal, maatte tilbydes Danmark.

Hvis den nuværende britiske Besættelse af Sydslesvig ophører, før Tiden er moden til en eventuel Folkeafstemning, maa den danske Regering i Overensstemmelse med det foranstaaende ønske, at der ogsaa for denne Mellemtid tilvejebringes Sikkerhed for det danske Elements politiske og kulturelle Frihed paa lige Fod med det tyske."

Det var Venstres principielle Stilling dengang, enigt tiltraadt af Regeringen og Partiet. Ogsaa ved Behandlingen af 19. Oktober-Noten forsøgte vi fra Venstres Side at trænge igennem med vort Standpunkt, men paa to Punkter naaede vi ikke dengang igennem. Naar det ikke lykkedes, skyldes det ihærdige Anstrengelser fra saavel radikal som socialdemokratisk Side, stærkt støttet af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller. Det Regeringsudkast, som Regeringen og Partiet stod bag ved, blev forringet paa to Punkter, og jeg vil gerne her give Oplysninger om, hvad det er for Punkter, det blev forringet paa. Det første er i Punkt 6, hvor der kom til at staa:

„Den danske Regering ønsker, at den danske Befolkningsdels Rettigheder i Overensstemmelse med Folketingets Beslutning af 9. Juli sikres ved den fremtidige Ordning af Tysklands Forhold, og den er rede til at optage Forhandling om Bestemmelser, der kan tjene dertil."

Regeringen havde foreslaaet:

... „og den er rede til at optage Forhandling *traktatmæssig* om Bestemmelser, der kan tjene dertil."

Og Slutningen af Punkt 7 led samme Skæbne. Der havde vi ønsket, at der skulde staa:

„Det kan ikke være rigtigt at berøve Sydslesvigerne deres naturlige Ret til selv at tilkendegive deres Ønsker om Landsdelens fremtidige Styreform og politiske Stilling. Den danske Regering maa tværtimod anse det for retfærdigt og rimeligt,